

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان اصفهان

طرح دوره میکروب شناسی عملی ۱۲۷۴۱۷

نام درس	میکروب شناسی	نام مدرس	دکتر آرزو میرزایی
شماره درس	۱۲۷۴۱۷	تعداد	
نوع واحد	عملی	مقطع دانشجویان	دکتری حرفه ایی
تعداد واحد	۱	رشته دانشجویان	دندانپزشکی
نیمسال تحصیلی	اول	محل ارائه درس	دانشکده پزشکی
سال تحصیلی	۱۴۰۴-۱۴۰۵	روز ارائه درس	دوشنبه-چهارشنبه
تلفن	۳۷۹۲۹۲۳۸	ساعت ارائه درس	۱۴-۱۶، ۱۶-۱۸
Email	A.mirzaei@med.mui.ac.ir	تاریخ امتحان	نیمه اول دی ماه

اطلاعات مربوط به مسئول درس

نام و نام خانوادگی: دکتر آرزو میرزایی آخرین مدرک تحصیلی: دکترای تخصصی رشته تحصیلی: باکتری شناسی پزشکی گروه آموزشی: باکتری و ویروس شناسی دانشکده: پزشکی سابقه تدریس درس مورد نظر: دارد

مقدمه: فراگیری عملی جایگاه باکتریها و نقش آنها در عفونتها با شناسایی آنها مرتبط است. در طی این درس تلاش شده بر آشنایی با ساختمان باکتریها روشهای نمونه گیری و شناسایی آنها. باکتری شناسی پزشکی مشتمل بر ۳ واحد تئوری و ۱ واحد عملی بوده که در حال حاضر به صورت دو واحد مجزا تدریس می گردد.

شرح درس: فراگیری و آشنایی با روشهای مختلف نمونه برداری، کشت و تعیین هویت باکتریهای بیماریزا از طریق خصوصیات مرفولوژیکی، بیوشیمیایی و سرولوژیکی و تعیین حساسیت باکتریها به آنتی بیوتیک های مختلف.

هدف کلی درس:

اهداف شناختی:

۱- اهمیت آزمایشگاه باکتری شناسی عملی در بالین را شرح دهد.

- ۲- موارد ایمنی در آزمایشگاه و اصول و روش های ضد عفونی و استریل کردن مواد و وسایل را شرح دهد.
- ۳- انواع و روشهای نمونه گیری نمونه های کلینیکی را ذکر نماید.
- ۴- انواع محیط کشت و رنگ آمیزی باکتریها را نام ببرد.
- ۵- شناخت نحوه انتخاب نمونه، زمان نمونه گیری و چگونگی ارسال نمونه به آزمایشگاه برای تشخیص باکتریهای بیماریزا را بداند.
- ۶- تست های لازم برای تشخیص باکتریهای شایع را مختصرا توضیح دهد.
- ۷- شناخت موارد contamination در نتایج آزمایشات را توضیح دهد.
- ۸- اهمیت و هدف از تست حساسیت آنتی بیوتیکی را توضیح دهد.

اهداف نگرشی:

دانشجویان به اهمیت آزمایشگاه میکروب شناسی در تشخیص باکتریهای بیماریزا و نقش آن در درمان موثر عفونت های باکتریال در سیستم های بهداشتی پی برده و آن را درک نمایند.

اهداف مهارتی:

- ۱- اجزای میکروسکوپ و توانایی نحوه کار با آن را داشته باشد.
- ۲- رنگ آمیزی ساده و گرم را انجام داده و زیر میکروسکوپ مشاهده نماید.
- ۳- محیط های کشت مورد نیاز برای کشت نمونه های مختلف را انتخاب نماید.
- ۴- از نمونه های تهیه شده از فارنکس، زخم ها، ادرار و مخاط ها گسترش (لام) تهیه نماید و آنها را به روش گرم رنگ آمیزی کند.
- ۵- نمونه های بالینی تهیه شده از زخم ها، ادرار، مخاط ها و ... را کشت دهد.
- ۶- برخی از تست های تشخیصی باکتریها را انجام داده و تفسیر نماید.
- ۷- با انتخاب آنتی بیوتیک های مناسب آزمایش آنتی بیوگرام را انجام دهد و نتایج آن را تفسیر نماید.
- ۸- آشنایی با باکتری های بی هوازی و نحوه کشت آن ها
- ۹- نحوه سریال دایلوژن

*منابع اصلی درس

Diagnostic Microbiology. Bailey & Scott's.

برنامه دوره میکروب شناسی عملی دندانپزشکی

ردیف	تاریخ	عنوان جلسه	روش تدریس	رسانه و وسایل آموزشی	ارائه دهنده
۱	۰۴/۰۷/۱۴ ۰۴/۰۷/۱۶	ایمنی در آزمایشگاه، روش های فیزیکی از بین بردن میکروب ها و اثبات وجود میکروارگانیسم ها در همه جا	تئوری و عملی	ویدیو پروژکتور، پاورپوینت، تخته وایت برد، تجهیزات آزمایشگاه	دکتر آرزو میرزائی
۲	۰۴/۰۷/۲۱ ۰۴/۰۷/۲۳	بررسی خصوصیات ماکروسکوپی و میکروسکوپی باکتریها، آشنایی با روش های رنگ آمیزی و انواع آن	تئوری و عملی	ویدیو پروژکتور، پاورپوینت، تخته وایت برد، تجهیزات آزمایشگاه	دکتر آرزو میرزائی
۳	۰۴/۰۷/۲۸ ۰۴/۰۷/۳۰	آشنایی با روش های نمونه برداری بالینی و اهمیت بررسی لام مستقیم نمونه	تئوری و عملی	ویدیو پروژکتور، پاورپوینت، تخته وایت برد، تجهیزات آزمایشگاه	دکتر آرزو میرزائی
۴	۰۴/۰۸/۰۵ ۰۴/۰۸/۰۷	کشت و روش های تشخیصی کوکسی های گرم مثبت (استافیلوکوک ها)	تئوری و عملی	ویدیو پروژکتور، پاورپوینت، تخته وایت برد، تجهیزات آزمایشگاه	دکتر آرزو میرزائی
۵	۰۴/۰۸/۱۱ ۰۴/۰۸/۱۴	کشت و روش های تشخیصی کوکسی های گرم مثبت (استرپتوکوک ها)	تئوری و عملی	ویدیو پروژکتور، پاورپوینت، تخته وایت برد، تجهیزات آزمایشگاه	دکتر آرزو میرزائی
۶	۰۴/۰۸/۱۹ ۰۴/۰۸/۲۱	روش های نمونه گیری ادرار ، کشت ادرار، کلنی کانت و تفسیر آن، آشنایی با محیط های کشت افتراقی- انتخابی و تست های بیوشیمیایی خانواده انتروباکتریاسه	تئوری و عملی	ویدیو پروژکتور، پاورپوینت، تخته وایت برد، تجهیزات آزمایشگاه	دکتر آرزو میرزائی
۷	۰۴/۰۸/۲۶ ۰۴/۰۸/۲۸	کشت مدفوع و آشنایی با پاتوژن های مهم بالینی آن (سالمونلا و شیگلا)	تئوری و عملی	ویدیو پروژکتور، پاورپوینت، تخته وایت برد، تجهیزات آزمایشگاه	دکتر آرزو میرزائی
۸	جبرانی ۰۴/۰۹/۰۵	کشت خون (BACTEC) و روش های تشخیصی باسیل های گرم منفی غیر تخمیری (سودوموناس، آسینتو و...)...	تئوری و عملی	ویدیو پروژکتور، پاورپوینت، تخته وایت برد، تجهیزات آزمایشگاه	دکتر آرزو میرزائی
۹	۰۴/۰۹/۱۰ ۰۴/۰۹/۱۲	تست حساسیت آنتی بیوتیکی (آنتی بیوگرام) و تفسیر آن	تئوری و عملی	ویدیو پروژکتور، پاورپوینت، تخته وایت برد، تجهیزات آزمایشگاه	دکتر آرزو میرزائی
۱۰	۰۴/۰۹/۱۷ ۰۴/۰۹/۱۹	مشاهده لام های آماده به همراه توضیحات	تئوری و عملی	ویدیو پروژکتور، پاورپوینت، تخته وایت برد، تجهیزات آزمایشگاه	دکتر آرزو میرزائی
۱۱	۰۴/۰۹/۲۴ ۰۴/۰۹/۲۶	نحوه کشت باکتری های بیهوازی	تئوری و عملی	ویدیو پروژکتور، پاورپوینت، تخته وایت برد، تجهیزات آزمایشگاه	دکتر آرزو میرزائی
۱۲	آنلاین	سریال دایلوژن باکتری ها و روش های کشت آنها	تئوری		دکتر آرزو میرزائی

شیوه ارزشیابی:

تکوینی: ۱- حضور فعال در کلاس، حضور و غیاب (۲ نمره)

تراکمی: آزمون پایان ترم: تئوری- عملی (۱۸ نمره: ۱۲ نمره + ۶ نمره عملی سر کلاس)

تاریخ امتحان پایان ترم: طبق هماهنگی

